

Beleidsregel van het college van burgemeester en wethouders houdende regels omtrent het beleidsplan honden 2020 - 2024

Voorwoord

Met het beleidsplan honden 2020 - 2024 wordt het oude beleid geharmoniseerd voor onze jonge gemeente Vijfheerenlanden. Sommige spelregels blijven zoals we ze gewend zijn, andere spelregels worden op basis van nieuwe inzichten bijgesteld. Met het hondenbeleid streven we naar een aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving zonder overlast van honden(poep). We verduidelijken en leggen een aantal gemeentebrede uitgangspunten en gebieden voor het uitlaten van honden vast en realiseren daarvoor de juiste voorzieningen waar nodig. Ook handhaven we op het terugdringen van overlast door honden(poep) en regelen we manieren en momenten voor inspraak en evaluatie in. Zo wordt het hondenbeleid van ons allemaal en zorgen we voor een fijne leefomgeving voor al onze inwoners.

1. Inleiding

Bij een nieuwe gemeente hoort geharmoniseerd beleid. Zo ook het beleidsplan honden 2020 - 2024 voor onze jonge gemeente Vijfheerenlanden. Hoewel sommige dingen blijven zoals we gewend zijn, gaan we andere dingen op basis van nieuwe inzichten anders doen.

1.1 Samen met de hond in de openbare ruimte

Een aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving is voor iedereen belangrijk. Daar dragen we allemaal aan bij. De aanwezigheid van hondenpoep staat een positieve beleving en een goed gebruik van de openbare ruimte echter in de weg. Hondenpoep geeft overlast en is een van de meest voorkomende ergernissen van inwoners. Het is van belang dat de overlast vermindert, waarbij ook rekening gehouden moet worden met de behoeften van de honden en de hondenbegeleiders (verder: hondenbezitter, als zijnde de eigenaar of houder van de hond). Binnen de gemeente zijn er al voorzieningen voor de hond om los te kunnen spelen en te rennen. Hiervoor moeten de spelregels duidelijk worden uitgedragen en gehandhaafd worden om zo een fijne leefomgeving, samen met de hond, voor iedereen te kunnen realiseren.

1.2 Doel

We willen de hondenbezitter stimuleren om de overlast van honden te beperken. Het doel van het hondenbeleid is

- het verduidelijken en vastleggen van de regels voor het uitlaten van honden;
- het verduidelijken en vastleggen van de gebieden voor het uitlaten van honden;
- het realiseren van de juiste voorzieningen daar waar nodig;
- het inzichtelijk maken van de kosten en wat we daarvoor doen;
- het vastgestelde beleid jaarlijks evalueren om inzichtelijk te krijgen waar we kunnen verbeteren.

2. Verplichtingen

Om de overlast door honden zoveel mogelijk te beperken, zullen de hondenbezitters zich moeten houden aan vaste spelregels. Onderdeel van deze spelregels zijn de verplichtingen die vanuit de Algemene Plaatselijke Verordening (verder: APV) gelden.

2.1 Aanlijnplicht

Het aanlijnen van honden voorkomt en bestrijdt overlast door honden. Het loslopen van honden op een openbare plaats wordt daarom beperkt (Artikel 2:57 APV). Zo komt het onder andere ten goede aan de verkeersveiligheid, het voorkomen van beschadigingen aan (het eigendom van) derden en vermindering van overlast. Binnen de gemeente hanteren wij het volgende uitgangspunt:

Er geldt binnen de bebouwde kom een aanlijnplicht. Buiten de bebouwde kom niet.

Op dit uitgangspunt worden de zogenaamde uitzonderingsgebieden door het college aangewezen met een aanwijzingsbesluit (zie 3.2 Losloopgebieden).

In de natuurgebieden van Rijkswaterstaat, Waterschap Rivierenlanden en/of Utrechts dan wel Zuid Hollands Landschap kunnen er per gebied andere regels gelden. De borden bij de ingangen van de natuurgebieden wijzen u op de regels die binnen dat gebied gelden.

Hondenbezitters die zich vanwege een handicap laten begeleiden door een geleide- of sociale hulphond én hondenbezitters die deze hond aantoonbaar gekwalificeerd opleiden tot een geleidehond of sociale hulphond zijn vrijgesteld van de aanlijnplicht.

2.2. Opruimplicht

Hondenpoep geeft overlast en staat een positieve beleving van de openbare ruimte in de weg. Daarom is het verplicht om de hondenpoep onmiddellijk op te ruimen (Artikel 2:58 APV). Het opruimen van hondenpoep is belangrijk voor de volksgezondheid en het dierenwelzijn. Door hondenbezitters te faciliteren in hun opruimplicht kunnen infectieziekten bij mens en dier worden voorkomen. Binnen de gemeente hanteren wij het volgende uitgangspunt:

Er geldt overal in de gemeente een opruimplicht tenzij anders aangegeven.

Op dit uitgangspunt worden de zogenaamde uitzonderingsgebieden door het college aangewezen met een aanwijzingsbesluit (zie 3.2 Losloopgebieden en 3.3 Uitlaatgebieden).

Ten behoeve van de opruimplicht zijn hondenbezitters tijdens het uitlaten van de hond verplicht om aantoonbaar een deugdelijk opruimmiddel (een poepzakje) bij zich te dragen. De hand volstaat niet. De hondenbezitter kan ook gratis poepzakjes ophalen bij de Gemeentewerven en bij de DepoDogs en dispensers. De DepoDogs-zakjes hebben daarnaast het voordeel dat ze biologisch afbreekbaar zijn.

De DepoDogs zijn door de gemeente geplaatst om hondenbezitters te faciliteren in de opruimplicht. Dit zijn speciale hondenpoep-afvalbakken die zijn verspreid over de gemeente. Deze DepoDogs worden afhankelijk van de gebruikintensiviteit door de gemeente geleegd en schoongemaakt. Gebruikte poepzakjes kunnen hierin worden gedeponeerd. Mocht er geen DepoDogs in de buurt zijn, kan een gebruikt poepzakje ook worden gedeponeerd in een reguliere afvalbak.

De DepoDogs-afvalbakken zullen worden uit gefaseerd. Wanneer de DepoDogs-afvalbakken aan hun natuurlijke vervangingsmoment toe zijn, zullen deze, indien nodig worden vervangen door reguliere afvalbakken. Als er in de directe omgeving van de DepoDogs-afvalbak al een reguliere afvalbak aanwezig is, dan is vervanging niet nodig. Bij de vervanging van een DepoDogs-afvalbak zal de reguliere afvalbak in combinatie met een dispenser worden geplaatst. Zo blijven we de poepzakjes aanbieden.

In de natuurgebieden van Rijkswaterstaat, Waterschap Rivierenlanden en/of Utrechts dan wel Zuid Hollands Landschap kunnen er per gebied andere regels gelden. De borden bij de ingangen van de natuurgebieden wijzen u op de regels die binnen dat gebied gelden.

Hondenbezitters die zich vanwege een handicap door een geleidehond of sociale hulphond laten begeleiden zijn vrijgesteld van de opruimplicht.

3. Gebieden

In de gemeente is het loslopen van honden, zonder dat deze is aangeliind, beperkt. Binnen de bebouwde kom geldt een aanlijnplicht en zijn hondenbezitter en hond welkom als de hond is aangeliind. Er zijn ook gebieden waar de hond, ook aangeliind, niet mag komen. Daartegenover staat dat er speciale losloopgebieden worden aangewezen. Dit soort gebieden kunnen vrijgesteld zijn van de opruimplicht. Deze gebieden en bijbehorende spelregels zijn gepubliceerd via een (digitale) overzichtskaart.

3.1 Niet toegestane gebieden

De plaatsen waar honden in zijn algemeenheid niet mogen komen zijn:

- kinderspeelplaatsen, zandbakken of speelweides.

Zie voor de exacte lijst van verbodsgebieden bijlage 1. Hondenkaarten

3.2 Losloopgebieden

Er zijn speciaal daarvoor aangewezen gebieden waar de hond kan rennen en spelen zonder dat dit een gevaar voor de omgeving vormt. Deze zogenaamde losloopgebieden zijn door de gemeente aangewezen. Losloopgebieden zijn vrij van aanlijnplicht en (in de meeste gevallen ook van de) opruimplicht.

De gemeente faciliteert in het aanwijzen van de gebieden. De losloopgebieden zijn niet altijd omheind. Als er naar aanleiding van het loslopen van de hond een probleem ontstaat, dan is dit de verantwoordelijkheid van de hondenbezitter. Binnen de gemeente hanteren wij het uitgangspunt:

Het loslopen van de hond in alle losloopgebieden in de gemeente gebeurt op eigen verantwoordelijkheid van de hondenbezitter.

De gemeente onderhoudt de losloopgebieden en zorgt er daarmee voor dat de gebieden toegankelijk zijn voor hond en hondenbezitter. Daarnaast dragen zij er ook zorg voor dat de hondenpoep regelmatig wordt verwijderd.

Zie voor de exacte lijst van losloopgebieden bijlage 1. Hondenkaarten

3.3 Uitlaatgebieden

In de gemeente zijn er speciaal aangewezen gebieden waar wel een aanlijnplicht geldt maar geen opruimplicht. Ook zijn er gebieden waar geen aanlijnplicht is maar wel opruimplicht.

De gemeente onderhoudt de uitlaatgebieden en zorgt er daarmee voor dat de gebieden toegankelijk zijn voor hond en hondenbezitter. Daarnaast draagt zij er ook zorg voor dat de hondenpoep regelmatig wordt verwijderd.

Zie voor de exacte lijst van uitlaatgebieden bijlage 1. Hondenkaarten

De vastgestelde gebieden van de voormalige gemeenten blijven van kracht. Indien er door het college andere gebieden worden aangewezen of opgeheven, worden deze bekend gemaakt in het gemeentebblad

4. Hondentoiletten, paaltjes en de hondenpoepzuiger

De gemeente faciliteert de hondenbezitter door daar waar nodig de juiste voorzieningen te realiseren. Deze voorzieningen zijn de hondentoiletten, paaltjes en de hondenpoepzuiger.

4.1 Hondentoiletten

Op verschillende plekken in de gemeente is er nu nog sprake van hondentoiletten. Hondentoiletten zijn zandbakken van minimaal 3x4 meter aan drie kanten omheind waarin de hondenpoep mag blijven liggen. De gemeente reinigt regelmatig deze hondentoiletten. Toch blijven de hondentoiletten (stank)overlast geven. Om deze overlast te verminderen, zullen de hondentoiletten worden uit gefaseerd. Hier staat tegenover dat er voldoende en goed bereikbare losloopgebieden en uitlaatgebieden zijn.

In het tweede kwartaal van 2021 zal er gestart worden met het weghalen van de hondentoiletten. Dit levert een globale besparing van €17.200 op.

4.2 Paaltjes

Op verschillende plekken in de gemeente zijn bepaalde gebieden met een bord of een paaltje gedefinieerd als bijvoorbeeld uitlaatgebied of losloopgebied. De borden en paaltjes zijn gevoelig voor vernieling en zijn maar beperkt effectief. Daarom willen we terug naar het enkel met paaltjes aangeven van de uitzonderingsgebieden, dat wil zeggen de losloopgebieden en de uitlaatgebieden. De paaltjes staan bij de toegangen van de losloop- en uitlaatgebieden. De houten paaltjes zijn voorzien met een plastic plaatje waarop het soort gebied wordt gespecificeerd. We hanteren de volgende paaltjes:

Als er blijkt dat er op specifieke plekken behoefte is aan verduidelijking van de situatie door middel van paaltjes, dan kunnen we daarin voorzien.

Voor een compleet overzicht van de verschillende gebieden in de gemeente publiceren we een (digitale) overzichtskaart. Hierop zijn alle gebieden met de daarbij passende spelregels aangegeven. De kaart zal digitaal beschikbaar zijn via de gemeentelijke website en kan ook afgehaald worden op het stadhuis, gemeentehuis en gemeentekantoor. Zo willen we het duidelijk maken waar de hondenbezitter en hond terecht kunnen.

4.3 Hondenpoepzuiger

In een deel van de gemeente rijdt er een hondenpoepzuiger een vaste route om hondenpoep op te ruimen van de straten. Het gebruik van de hondenpoepzuiger verhelpt de (stank)overlast door hondenpoep die blijft liggen. De hondenpoepzuiger wordt echter uit gefaseerd omdat we willen inzetten op een actief hondenbeleid waarin de hondenbezitter verantwoordelijk is en gestimuleerd wordt in het opruimen van de hondenpoep. Wel vinden wij het belangrijk om in de gebieden waar geen opruimplicht is dit middel in te zetten. Op deze manier houden we de openbare ruimte op niveau.

Door jaarlijks te evalueren met onze inwoners kunnen we controleren wat het effect is van het uitfasen van de hondenpoepzuiger. Als blijkt dat hierdoor de kwaliteit van de openbare ruimte onder niveau komt dient er een afweging gemaakt te worden of deze keuze gehandhaafd moet blijven.

Het beleid heeft als doel om te controleren wat de effecten zijn van het uitfasen van de hondenpoepzuiger.

5. Handhaving

Handhaving is een effectief middel gebleken om de overlast veroorzaakt door honden(poep) terug te dringen. Om het toezicht en de handhaving effectief en efficiënt in te kunnen zetten zijn er in de APV regels opgenomen waar hondenbezitters zich aan moeten houden (Artikel 2:57; Artikel 2:58). Handhaving gaat gepaard met het aanbieden van voorzieningen die van voldoende kwaliteit zijn. Handhaving gaat dus hand in hand met de basisvoorwaarden.

5.1 Handhavend optreden

Uit de in 2019 uitgevoerde inwonersenquête blijkt dat er om meer inzet van handhaving wordt gevraagd in de strijd tegen notoire overtreders. Daarom zal er op een aantal momenten in het jaar intensiever worden gecontroleerd. Dit zullen korte maar intensieve acties zijn die om de zoveel tijd worden ingezet. Naar verwachting zullen de effecten van deze acties lang voelbaar blijven en houden we elkaar scherp op de spelregels.

Met betrekking tot het uitvoeren van toezicht en handhavend optreden worden buitengewoon opsporingsambtenaar (verder: Boa) ingezet. Een Boa is een ambtenaar met opsporingsbevoegdheid. Dat houdt in dat een Boa bepaalde strafbare feiten mag opsporen. De Boa's zijn het aanspreekpunt voor zowel de hondenbezitters als niet-hondenbezitters en geven gevraagd en ongevraagd voorlichting. Op deze wijze wordt een grotere acceptatie en naleving van het hondenbeleid nagestreefd.

De Boa's houden toezicht op de aanlijnplicht en opruimplicht, de aanwezigheid van honden op niet toegestane locaties en het naleven van de spelregels op losloop- en uitlaatgebieden. De aanpak wordt toegesneden op relevante locaties. Zo zijn er zogenaamde 'hotspots' waar de hondenpoepproblematiek zich bovengemiddeld manifesteert. Dit zijn met andere woorden plaatsen waar ondanks de opruimplicht door de hondenbezitter hondenpoep onvoldoende wordt opgeruimd. Deze hotspots kunnen verschuiven. Daarom zullen de locaties van deze hotspots worden gemonitord zodat de aanpak toegesneden kan blijven op relevante locaties.

5.2 Consequenties

Bij de handhaving geniet het positief beïnvloeden van het gedrag van hondenbezitters de voorkeur boven het beboeten. Daarom zal een Boa de hondenbezitter altijd in eerste instantie wijzen op het foutieve gedrag. Dit zal als waarschuwing digitaal worden geregistreerd in CityControl¹. Als deze waarschuwing niet leidt tot een verbetering in het gedrag, dan zal er een boete worden uitgeschreven. Voor veel soorten overtredingen hanteert het OM vaste boete-tarieven. Onderstaand is een overzicht waarop beboet kan worden. De tarieven hiervan zijn niet opgenomen in het beleid omdat deze conform het besluit "OM afdoening" worden vastgesteld.

Overtreding
Als eigenaar of houder van een hond, deze laten verblijven of laten lopen op: een weg gelegen binnen de bebouwde kom zonder dat de hond is aangelijnd
Als eigenaar of houder van een hond, deze laten verblijven of laten lopen op: een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak, speelweide of op een andere door het college aangewezen plaats
Een hond op de weg laten verblijven zonder een middel op uitwerpselen te verwijderen bij zich te dragen of te tonen
Hond op door college aangewezen plaats buiten de bebouwde kom niet aangelijnd laten lopen/verblijven
Er niet voor zorgen dat de uitwerpselen van een hond onmiddellijk te verwijderen van de openbare plaats

1) CityControl is een digitaal ondersteuningsmiddel dat de Boa's in hun toezichttaken ondersteunt. CityControl maakt gebruik van een app waarmee constatering snel en zorgvuldig worden vastgelegd en processen-verbaal digitaal worden opgemaakt en verwerkt. Er kunnen snel 'real time'- overzichten van toezichtresultaten zoals waarschuwingen worden geproduceerd. Registraties kunnen verder ook worden geëxporteerd naar het CJIB (Centraal Justitieel Incasso Bureau).

Een hond laten verblijven/lopen op openbare plaats/terrein van een ander zonder dat deze is voorzien van microchip

6. Financiën

Voor de uitvoering van het hondenbeleid worden er elk jaar budgetten gereserveerd. Deze budgetten worden per jaar in de programmabegroting opgenomen. De jaarlijkse budgetten zijn ten behoeve van de structurele uitvoering van het beheer en onderhoud van de voorzieningen. Elk jaar worden de budgetten herzien en worden ze waar nodig bijgesteld.

	Budget
Totaal budget gemeente Vijfheerenlanden 2020	€101.204
Uitgaven	
Reiniging hondentoiletten	€17.172
Hondenpoepzuiger	€19.968
Onderhoud Depo-Dogs afvalbakken, paaltjes, dispensers etc.	€5.000
Hondenpoepzakjes	€10.000
Totale uitgaven	€52.140
Verschil	+€49.064

6.1 Financieel meerjarenperspectief

Voor 2020 is er een bedrag van €101.204 beschikbaar gesteld. Uit de cijfers van 2019 is gebleken dat er op dit product ongeveer €52.000 is uitgegeven. De komende jaren is er voor dit product het onderstaande budget benodigd.

Jaartal	Budget
2020	€101.204
2021	€68.000
2022	€50.000
2023	€50.000
2024	€50.000

Door het benodigde budget te actualiseren naar wat er daadwerkelijk wordt uitgegeven ontstaat er al een structurele besparing op het product. Daarnaast door het uitfasen van de hondentoiletten (2021) en het op een andere wijze inzetten van de hondenpoepzuiger ontstaat er vanaf 2022 een aanvullende besparing.

Het beleid realiseert in 2022 een structurele besparing van €50.000 ten opzichte van 2020.

6.2 Personele inzet

Elk jaar wordt een bepaalde hoeveelheid ureninzet gereserveerd voor de uitvoer van het beleid en beheer. De uren zijn ten behoeve van de structurele uitvoering van de handhaving.

Personele inzet	
Beleidsontwikkeling	90 uur
Beleidsevaluatie	25 uur
Beheer	312 uur
Buitendienst uitvoering	416 uur
Boa's	242 uur
Totaal aantal uur	1085 uur

7. Inspraak

Het hondenbeleid is van ons allemaal. Bewoners kennen de eigen wijk het best en weten welke behoeften er in de wijk leven. De behoeften van hondenbezitters en niet-hondenbezitters kunnen uiteenlopen. Het

is daarom van belang om met elkaar het gesprek aan te gaan over bijvoorbeeld het vinden van plekken voor losloopgebieden of uitlaatgebieden. De gemeente wil dit gesprek graag faciliteren en daarin meedenken. De wijkambassadeurs zijn in de wijk het eerste aanspreekpunt van de gemeente. Bewoners kunnen de wijkambassadeurs benaderen met hun vragen om vervolgens samen te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn.

8. Evaluatie

De gemeente volgt jaarlijks de uitwerking van het beleid. De mate van overlast van honden wordt door evaluatie van het beleid inzichtelijk gemaakt. Onderdeel van deze evaluatie is een inwonersenquête onder zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters. Deze enquête zal onder andere ingaan op de ervaringen met overlast en de faciliteiten. Op basis van de resultaten stelt de gemeente het beleid bij waar nodig.

Bijlage 1. Hondenkaarten

De hondenkaarten zijn digitaal te raadplegen op www.vijfheerenlanden.nl/honden. Hier is een interactieve kaart beschikbaar maar ook documenten in de vorm van een PDF.

Daarnaast is het mogelijk om de kaarten op te vragen bij de balies van een van onze stadhuizen. Deze liggen, in het kader van duurzaamheid, niet klaar. Wij printen deze graag voor u uit zodat u deze later op kunt komen halen of sturen deze graag op. Een afspraak maken kan natuurlijk ook zodat u slechts eenmalig langs hoeft te komen.